

Foc contra el català a Mallorca

L'edifici de l'Editorial Moll i Gràfiques Miramar, a Palma, va ser objecte d'un atemptat anticatalanista. Els seus autors són, encara, anònims. Però l'entorn, i els objectius, són fàcilment identificables.

Eren les primeres hores de la matinada del dilluns dia 28 d'abril. Els veïnats de l'estret carrer de Torre de l'Amor, al centre històric de Palma, a la barriada de Sa Calatrava, sentiren una explosió. Avisaren la policia. En primera instància, algun dels alarmats veïnats pensà "en un atemptat contra els militars" perquè a prop hi ha una residència de l'exèrcit. Però tot d'una es va descartar, perquè res no semblava anormal. Fins que algú se n'adonà. Al replà d'una finestra dels baixos de l'edifici que té el número 4 del carrer, s'hi veien senyals d'un incendi. En el baixos de l'edifici s'hi troba Gràfiques Miramar, una impremta que produeix quasi en exclusiva les edicions de l'Editorial Moll, situada al pis de damunt la impremta. Quan un dels treballadors entrà a la feina va descobrir que havia passat: vidres trencats per terra, llibres socarrimats... Allò havia estat una explosió. I ja no hi hagué cap dubte: es tractava d'un atemptat.

Era fàcil de lligar.

Els terroristes havien volgut atemptar contra el que consideraven que era l'Editorial Moll. La confusió és normal. Per a molta gent l'editorial i la impremta és tot un, encara que són empreses diferents.

Els artificiers de la policia van veure que el dispositiu de la

bomba era de "fabricació casolana". Es tractava d'un pot d'esprai omplert amb líquid inflamable, una mica de pólvora i piles usades. La idea era que l'explosió provocàs un incendi en el magatzem i, de passada, pogués afectar les dependències interiors. L'objectiu és ben clar a ull de la policia i de tothom. Volicriem cremar un dels més importants símbols de la llarga lluita per la recuperació lingüística i cultural a Mallorca: l'Editorial Moll i, molt especialment, el fons del *Diccionari Alcover-Moll*, és a dir, la famosa calaixera que guarda totes les fitxes, correspondència i material divers que mossèn Alcover i Francesc de Borja Moll anaren atresorant al llarg de dècades de feina en la confecció del diccionari.

Anticatalanistes.

La policia investiga, segons s'ha pogut saber, cercles de l'extrema dreta anticatalanista. De fet no és la primera vegada que el terrorisme negre actua a Mallorca. El cas més conegut és l'incendi del repetidor de TV3 a Alfàbia, que es va saldar amb la de-

ARXIU / JOAN CELIÀ

Francesc Moll, editor de l'Editorial Moll. La seu d'aquesta empresa va ser objecte de l'atemptat anticatalanista.

El repetidor de TV3, després de l'atemptat anticatalanista que va sofrir el 1989. Per aquest fet va ser condemnat el conegut ultra Jaume Martorell.

tenció, processament i posterior condemna de Jaume Martorell, l'ultra més conegut i que presideix l'anomenat Centro Cultural Mallorquí.

Fa un mes, aproximadament, diverses persones reberen intimidacions anònimes de caràcter anticatalanista. Als domicilis dels consellers del Govern Antoni Rami (Economia) i Joan Flaquer (Educació i Cultura) —i també als dels seus pares— aparegueren pintades creus grogues. El mateix li passà a la coneguda psicòloga Esperança Bosch. Un grup desconegut, La Resistència, aparentment es va fer responsable dels actes, mitjançant el butlletí de l'associació anticatalanista ultra de Jaume Martorell. Ell mateix va anar, l'endemà de publicar-se els fets, als jutjats per explicar que no hi tenia res a veure i que únicament li ho havien fet saber anònimament perquè ho publicàs en el butlletí.

El dimarts de la setmana passada, Martorell era l'objectiu periodístic de Mallorca. Ell, encantat de ser el centre d'atenció, explicava que no hi tenia res a veure, que no en sabia res de res, però que comprenia els fets com a "resposta" a la "dictadura catalanista" que segons la seva particular manera d'entendre el món, actua a les Illes.

El dimecres, el *Diari de Balears* publicava unes declaracions del tenebrós personatge en les

quals deixava ben clar que "ha d'arribar l'hora d'entrar a mata-degolla. S'haurien de tallar colls a la plaça de Cort per posar fi a aquesta dictadura", tot i que insistia a dir que ell no

"Ha arribat l'hora d'entrar a mata-degolla", ha dit el conegut anticatalanista mallorquí Jaume Martorell.

tenia res a veure amb la bomba.

Investigacions. La delegada del Govern, Catalina Cirer, va fer unes declaracions traient importància als fets. L'oposició parlamentària l'ha atacada durament per aquestes manifestacions. De fet, tots els partits s'han expressat amb duresa contra aquesta barbàrie i l'esquerra i el nacionalisme insisteix a demanar que la delegada no prengui "a broma" l'agressió.

Segons s'ha fet públic, la policia investiga a fons. Sembla que el nucli dirigent del feixisme anticatalanista no té una relació di-

OPINIÓ

Perillosos i coneguts

No és la primera vegada que ocorre. I per evitar nous episodis violents és necessari que ningú no s'ho prengui a broma. L'anticatalanisme feixista comença a organitzar-se i és perillós. El seu objectiu és clar: crear temor entre la població. Cada cop que actua coincideix amb algun esdeveniment cultural, polític o cívic en favor de la llengua. Actuaren quan el govern anuncià el Decret de Mínims; actuaren quan hi hagué la Trobada de l'OCB a Lluç; han actuat ara, a dues setmanes de la diada reivindicativa. No cal ser cap gran cervell per lligar caps. Pretenen trencar, amb el terror, la creixent mobilització en favor del català a Mallorca. Són perillosos, però són coneguts. Li toca a la policia actuar. **M. P.**

ARXIU / JOAN CELIA

recta amb l'atemptat. Segons el diari *El Día del Mundo*, de Palma, la policia investiga l'entorn ultradretà universitari i d'instituts que, possiblement, està relacionat amb els anticatalanistes més "tradicionals", que actuen com a dirigents o instigadors.

Tot i les sospites generalitzades sobre determinades persones força conegudes i, també, la direcció que sembla haver iniciat la investigació, el fet és que fins el moment de tancar aquesta edició —dimecres, dia 30— no s'havia fet cap ni una detenció.

La calaixera on es guarden les fitxes que serviren per elaborar, durant dècades, el 'Diccionari Alcover-Moll'. Aquest llegat cultural era possiblement un dels objectius dels terroristes.

Miquel Payeras